

hövdu stóran týðning fyrir virksemið í Hetlandi. Nú eru flestu av skrifstovnum afturlatnar, og herfyri snaraði Shell sum tað seinasta oljufelagið lykilin. Teir hava annars havt eina stöð í Hetlandi síðani 1972.

Tíðirnar eru broyttar, og tað er vordid lættari og bilingari fyri stóru oljufelögin at brúka Aberdeen sum útgerðarhavn. Eisini broytingin frá at brúka teir traditionellu oljupallarnar til tey nýggju og stóru framleiðslu- og goymsluskipini hevur havt við sær, at nóg av arbeiðinum, sum áður varð gjørt á landi, sum bygging av modulum ol. er ikki neyðugt longur. Skipini verða bygd og liðugt útgerð at skipasmíðum fyri síðani at verða lögð fyri akkerð á oljufeltum í 10 til 20 ár. Harvið er ikki sagt, at oljuevintírið er av fyri hetlendingar.

Talan er bara um eina nýggja tíð, og so skjótt virksemið økist vestan fyri Hetland, so verða stöðirnar í Hetlandi eisini meira áhugaverdar. Í lötuni eru tað so serstakliga seismikkskipini, sum eru kjarnin í virkseminum.

Hóast oljuvinnan er nóg broytt hesi seinastu 25 árin, síðani fyrsta oljan kom í land í Hetlandi, so hevur oljan framvegis stóran týðning fyri búskapin, og her er tað ikki minst oljeterminalurin í Sullom Voe, sum gevur pengar. Øll oljan frá nýggja oljufeltinum Schiehallion á Atlantsmótinum verður lögð upp í Sullom Voe. Myndugleikarnir fáa rættliga fitt av pengum fyri hvørja tunnu av olju, sum verður lögð upp her.

Oljuleiting við Føroyar

Hetlendingar eru sera spentir um gongdina vestan fyri oyggjarnar, tí oljufelögin gera stórar fløgur í at finna olju og gass í hesum økinum. Tað hevur m.a. verið frammí, nú so nóg gass er funnið á leiðunum vestan fyri Hetland, at tað mögulega kann vera lønandi at leggja leiðingar frá feltunum og til Sullom Voe. Hetlendingar hava eisini boðið sær til at taka ímóti olju og gassi frá möguligum føroyskum keldum.

Iain Tulloch vísir á, at BP og Shell hava valt at leggja oljuna frá Foinaven upp í Flotta á Orknoyggjunum og oljuna frá Schiehallion upp í Sullom Voe í Hetlandi. Men um fimm ár skulu hesar avtalur endurskoðast, og tað kann henda, at felögin til ta tíð hava funnið fram til eina ætlan at leggja oljuleiðing frá feltunum til annan av terminalunum. So er spurningurin, hvør terminalur verður valdur. Av tí at oljuøkini liggja nærri Hetlandi og at eisini risastóra oljukeldan Clair liggur í hesum økinum, vóna hetlendingar, at framtíðar oljuleiðing frá olju- og gassfeltunum á Atlantsmótinum kemur at ganga til Sullom Voe, sum eisini er stytsta leiðin.

Føroyska oljan

Hvat viðvíkur gongdini í Føroyum so heldur Iain Tulloch, at tað sjálvandi er upp til okkum, um vit vilja byggja ein terminal í Føroyum ella flyta oljuna til Sullom Voe. Ein annar møguleiki, sum kann blíva meira aktuallur í framtíðini, er tann, at oljan verður av-

Hay & Company er nóg uppi í oljuvinnuni í Hetlandi

skipað frá feltunum og flutt beinleiðis til raffinarir á meginlandinum.

Iain Tulloch er ikki í iva um, at oljan fer at vera góð fyri Føroyar, men tað veldst eisini, um myndugleikarnir megna at fáa sær røttu avtalurnar.

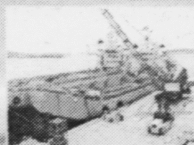
Tá oljufelögin komu til Hetlands í síni tíð var olju-prísurin tvífalt so høgur sum í dag. Vit settu pengar í grunnar og gjørdur fløgur í vegir og í vinnulívið. Eisini hava pengar verið brúktir til at menna fiskivinnuna.

Iain Tulloch sigur, at tað hava sjálvandi eisini verið myrkar síður við oljuvinnuni og her sipar hann m.a. til, at mong fólk dugdu ikki at handfara so nógvar pengar. Tey fingi sera nógvar pengar, men hövdu ikki gjørt sær greitt, at fyrr ella seinni, so broyttist hetta.

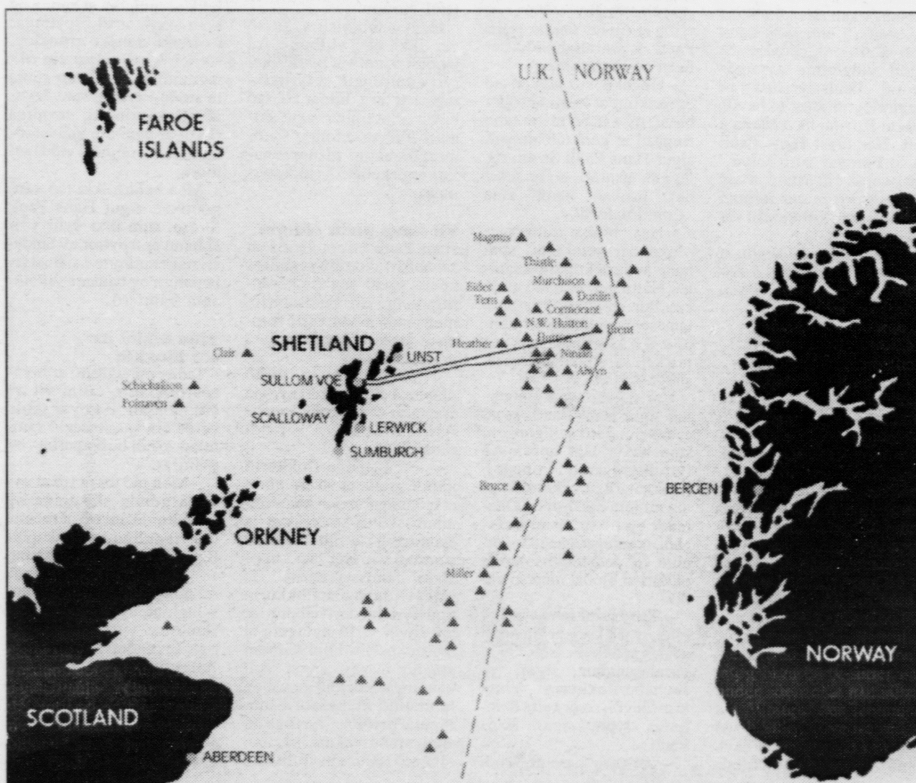
Iain Tulloch sigur, at henda vitjanin í Føroyum verður vónandi ikki tann seinasta. Sjálvur heldur hann, at möguleikarnir fyri, Atlantsmótíð verður eitt stórt framtíðar oljuøki, eru stórir. -Vit síggja tað m.a. á tí nógva seismiska virkseminum. Hetta er eitt tekin um, at her finst nóg meira olja enn funnin er higartil. Eg síggi tí eisini, at tað fer at vera tørvur á einum samarbeiði millum Hetland og Føroyar.

Hay & Co.

The contact for Shipping & Airport Services in Shetland

Mugu sleppa í Hvíta økið

Eins og mong onnur ikki bert inni á meginlandinum men eisini í Hetlandi, so sær Iain Tulloch fegin, at marknaðarættan millum Bretland og Føroyar verður loyst. -Allur oljuíðnaðurin biður at sleppa í gongd á Atlantsmótinum, og her eru bæði Hvíta Zonan og Føroyaøkið av stórum týðningi, so eg fari inniliga at heita á stjórnirnar í báðum londum at fáa hesi viðurskiptini uppá pláss, soleiðis at ferð kann setast á virksemið.

-Hvat kunnu tit læra okkum?

-Nóg, eri eg vísir í. Tit mugu ansa eftir, at oljufelögin ikki heilt yvirtaka landið. Tit eiga oyggjarnar, og tað eru tí bara tit sjálvi, sum skulu gera av, hvat skal henda og ikki.

Iain Tulloch heldur tað er umráðandi ikki at lata oljuvirksemið floyma yvir allar oyggjarnar. Hann heldur tað

vera rætt at avmarka tað til ávís øki, soleiðis at restin av landinum framhaldandi kann vera sum tað altíð hevur verið - óspolerað av útviklinginum. Eisini hevur tað alstóran týðning, at aðrar vinnur so sum fiskivinnan ikki steðga upp ella verða minni mettar.

Hvat vandanum fyri oljudálking viðvíkur, so heldur Iain Tulloch, at tað ber til at forða fyri dálking, um tú alla tíðina er varin og ansin. Ein má ongantíð slaka uppá krøvini, sum skulu tryggja eitt reint umhvørvi.

Samanbera við Føroyar og Hetland, so búgva 23.000 fólk í Hetlandi í dag, umleið helvtin av tí, sum býr í Føroyum. Ein triðingur, 8000 fólk, býr í Lerwick.

Sosialurinn skilur, at nú Norðna er farin at sigla upp á Lerwick er ynski um at fáa nakað ítøkiligt burtur úr samstarvinum. Verða fleiri oljukeldur funnar á leiðunum millum báðar oyggjabólkar siggja hetlendingar eisini fegin, at veruliga samvinna kemur burtur úr.

Ella fyri at brúka orðini hjá Iain Tulloch: -Vit hava fyrr havt tætt samstarv, latið okkum kveikja nýtt liv í tað.

Verða fleiri olju- og gasskeldur funnar millum Hetland og Føroyar, so er greitt, at hetta fer at hava við sær størri samvinnu millum báðar oyggjabólkar.